

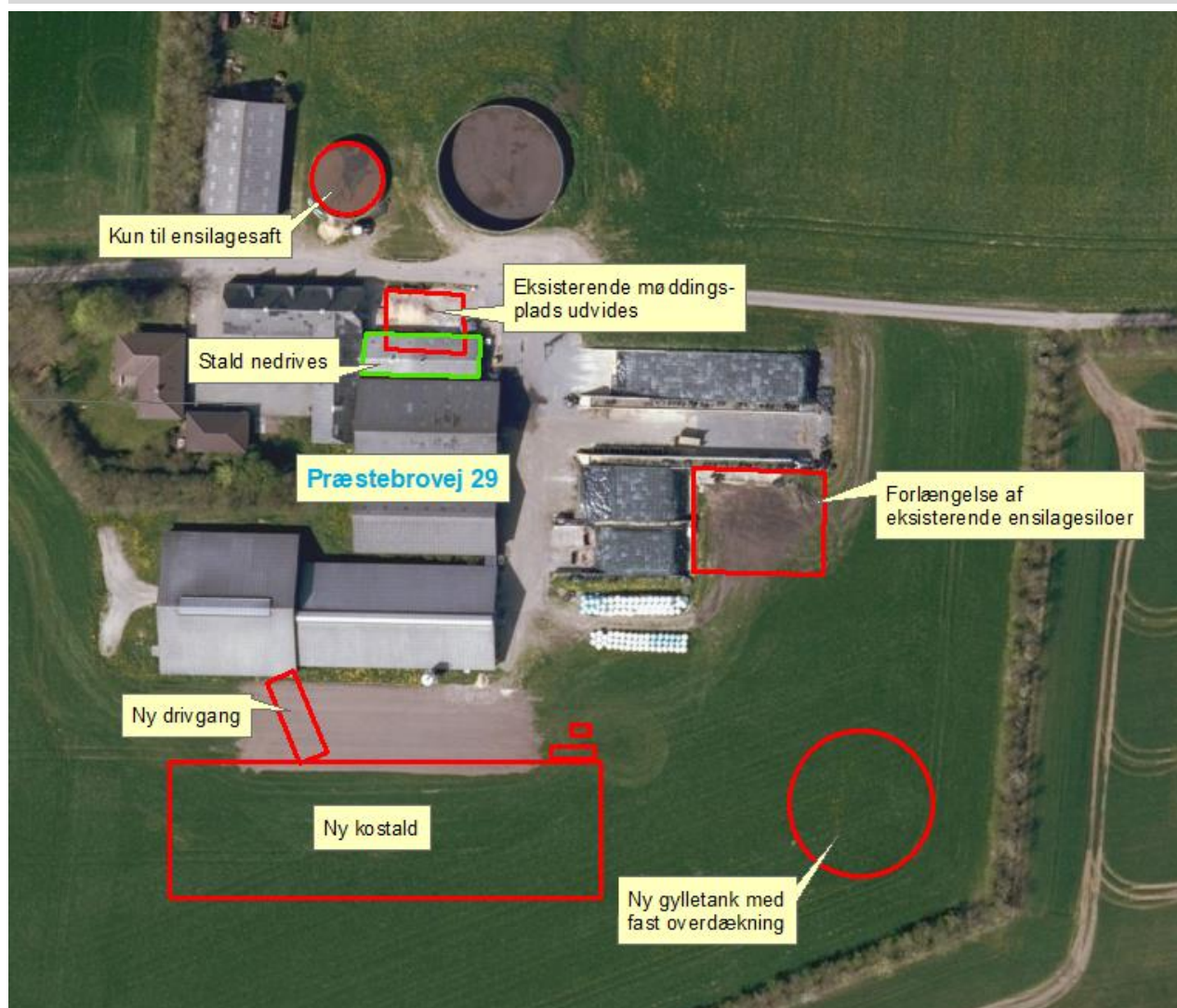
MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget
Lindegaard Dairy Aps
Præstebrovej 29
6818 Årre

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov
nr. 520 af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Den 24. februar 2020

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Susanne Seested
Direkte tlf. 7994 6106
E-mail: suse@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 113023-18

Sagsnr. 18-7912

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	DISPENSATION	9
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	9
3.4	FORUDSÆTNINGER	9
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	10
4.1	PRODUKTIONSAREALER	10
4.2	DRIFT OG INDRETNING	10
4.3	LANDSKABSINTERESSER	10
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	11
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	11
4.6	LUGT	11
4.7	STØJ OG VIBRATIONER	11
4.8	STØV	12
4.9	SKADEDYR	12
4.10	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND	12
4.11	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	13
4.12	LYS	13
4.13	EGENKONTROL	13
4.14	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	13
4.15	UHELD OG RISICI	13
4.16	OPHØR	13
5	KLAGEVEJLEDNING	14
6	OFFENTLIGGØRELSE	15
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	16
7.1	BELIGGENHED	16
7.2	AFSTANDSKRAV	17
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	19
7.4	SAMDRIFT	21
7.5	BIAKTIVITETER	21
7.6	INDRETNING	21
7.7	STØRRELSE AF PRODUKTIONSAREAL OG GØDNINGSLAGRE	24
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	25
7.9	AFFALD	25
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE	26
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	26
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	28
7.13	LUGT	29
7.14	STØJ, STØV, LYS OG RYSTELSER	30
7.15	SKADEDYR	31
7.16	DØDE DYR	31
7.17	LYS	31
7.18	TRANSPORT	31
7.19	SPILDEVAND	33
7.20	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	34

7.21	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK.....	34
7.22	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER".....	40
7.23	BAT - AMMONIAK.....	41
7.24	SCENARIO 2.....	42
7.25	SAMLET BAT-VURDERING.....	44
8	EGENKONTROL.....	45
9	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	45
10	NABO- / PARTSHØRING.....	46
11	SAMLET VURDERING.....	46

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af kvægholdet på Præstebrovej 29, 6818 Årre i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af denne miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 19. juli 2018 til og med den 3. august 2018. (Idéfasen). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når denne foreligger. Varde Kommune har modtaget en bemærkning omkring en privatretslig aftale fra lodsejeren på Vænget 26 G, 6818 Årre. Denne privatsretlige aftale er en aftale mellem ejeren af Præstebrovej 29 og lodsejeren på Vænget 26 G, og derfor har den ingen indflydelse på denne miljøgodkendelse.

Udkast til afgørelse er sendt i parts/nabohøring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Udkast til afgørelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøgodkendelse. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med nabohøringen.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Lindegaard Dairy Aps v/ Arnold van Veen og Frank Hoogendoorn
Kontaktperson:	Arnold van Veen, tlf. 53 53 58 71, mail: lindegaardaps@hotmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Præstebrovej 29, 6818 Årre
Ejerlav og matrikel nr.:	Gestlunde, Fåborg, 8c
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730114007
CHR-nummer:	43519
CVR-nummer:	36903333
Konsulent:	Britt Bjerre Paulsen, LandboSyd, tlf. 74 36 50 79 / 61 61 79 93, mail: bbp@landbosyd.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning:	Skema nr. 214305 version 4 indsendt den 7. november 2019 Scenarie 2 skema nr. 216829 version 4 oprettet 22. januar 2020
Idefase:	Fra den 15. november 2019 til og med den 1. december 2019
Udkast i nabohøring:	Fra den 23. januar til og med den 21. februar 2020
Godkendelsesdato:	Den 24. februar 2020.

2.2 Baggrund og historik

Ejendommen fik en § 12 miljøgodkendelse i 2008, som blev påklaget af Det Økologiske Råd og hjemvist til fornyet behandling. Sagen blev ikke genbehandlet, og miljøgodkendelsen er derfor annulleret.

Den nuværende tilladelse er en VVM screening fra 2003 med et dyrehold på 120 årskøer, 110 opdræt (6-28 mdr.) og 30 småkalve (0-6 mdr.)

Der er i 2011 via anmeldeordningen givet tilladelse til indretning af dyrevelfærdsstald i en tidligere foderlade, og der er anmeldt en ny ensilageplads i 2015. Disse projekter er gennemført.

Lindegaard Aps har søgt om ny miljøgodkendelse i juli 2018. Den ansøgning blev trukket tilbage.

Nu er der søgt igen på baggrund af et ønske om at udvide bedriften. Der søges om godkendelse af nogle ændringer i eksisterende bygninger. Samtidig søges om etablering af ny kostald, ny gyllebeholder og udvidelse af ensilageplads.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 7. november 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Præstebrovej 29, 6818 Årre kan ændres og udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Ophører udnyttelse af miljøgodkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der har ind til nu været godkendelse til et dyrehold bestående af 120 årskøer, 110 opdræt (6-28 mdr.) og 30 småkalve (0-6 mdr.) jævnfør en VVM sceening fra 2003.

Ansøgningen fra Lindegaard ApS er udløst af ønske om at opføre en ny stald syd for det eksisterende anlæg, en ny gyllebeholder med fast overdækning samt lovliggørelse af opstaldning af kalve i hytter og enkeltbokse i foderlade. Desuden lovliggøres en forlængelse på 30 meter af to eksisterende ensilageplansiloer. En ældre stald med fuldspaltebokse til kvier tages ud af drift og nedrives. Den eksisterende møddingsplads renoveres og udvides, delvist på den plads hvor den gamle fuldspaltestald står i dag.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold. Der søges og gives godkendelse til et bestemt produktionsareal. Produktionsareal er det areal, hvorfra der er en ammoniakfordampning. Det er der, hvor dyr opholder sig, og hvor fast gødning og gylle opbevares.

Der søges om følgende nye produktionsarealer ud over det eksisterende:

Ny løsdriftsstald med fast drænet gulv og dybstrøelse:	1.500 m ² og 100 m ² hhv.
Ny gylletank med teltoverdækning:	745 m ²
Udvidelse af møddingsplads med:	30 m ²

Følgende produktionsareal tages ud af drift:

Ungdyrstald med spaltebokse:	150 m ²

Der er udarbejdet et scenarie 2, hvor den ny gylletank etableres eksternt på en anden ejendom og det produktionsareal og den ammoniakfordampning der frigøres her, konverteres i stedet til den ny løsdriftsstald som 167 m² ekstra fast drænet gulv med skraber og ajleafløb i forhold til udgangspunktet på 1.500 m² fast drænet gulv. Alt andet er i scenarie 2 uændret og er behandlet i afsnit 7.24.

Ansøgers beskrivelse af projektet:

Det ansøgttes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender:

Der er tale om et projekt med en nænsom modernisering af en traditionel kvægejendom med røde murstensbygninger og høj tagrejsning på den bygning, der ligger ud til vejen. Den nye stald ønskes opført mod syd, væk fra vejen, og bygningens størrelse og placering afstemmes i forhold til den eksisterende kostald, så det ser harmonisk ud.

Lindegaard Dairy Aps er en bedrift, der har som mål at opbygge en sund og effektiv virksomhed med god dyrevelfærd, nærmere end et meget stort dyrehold. Den gamle ungdyrstald tages ud af brug så snart det kan lade sig gøre, men i den forbindelse er der brug for mere plads til opstaldning af køer, så der kan blive plads til nogle flere ungdyr i den nuværende kostald. Det er planen at indrette nyt malkecenter og dybstrøelsesafsnit i den nybyggede kostald, og en drivgang mellem de to store staldbygninger.

Der er en mose mod nord, som er vurderet af Varde Kommune som følsom overfor ammoniak. Bedriftens udviklingsperspektiv er tilpasset dette forhold. Ved at placere ny stald så langt som muligt mod syd, og ved at placere ny gyllebeholder mod sydøst, tilstræbes det således at udvikle ejendommen med en så lille påvirkning af mosen, som muligt. I forbindelse med nyt byggeri sættes der fast overdækning på den ene gyllebeholder, og den mindste gyllebeholder anvendes alene til pladsvand, hvilket betyder at den samlede fordampning fra lagre ikke øges væsentligt.

Det ansøgttes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet:

For den ene nabo, der ligger øst for anlægget på Præstebrovej kan der opleves en øget transport til og fra anlægget. Med en større besætning vil der bl.a. også være mere gylle, der skal køres ud. Det skønnes dog, at tiltaget med at opbevare pladsvand og gylle hver for sig, vil betyde, at der ikke vil være en væsentlig øgning i antallet af transportere med gylle. Pladsvandet kan bringes ud på nogle andre tidspunkter, og vil ikke give anledning til lugtgener.

Det ansøgttes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet:

De moderniseringer, der ligger i byggeprojektet, vil bidrage til at begrænse indvirkningen på miljøet, som beskrevet ovenfor. Derudover er der en lang række rutiner i den daglige drift, der medvirker til at forhindre skadelige indvirkninger på miljøet.

Affald opbevares og bortskaffes jf. kommunens retningslinjer, ved afhentning til genanvendelse eller til forbrænding. Farligt affald sorteres og bortskaffes enten til kommunal genbrugsstation eller via professionelle modtagere – dyrlæge, elektriker, maskinværksted mv.

Ensilagepladserne er nyindrettede med randzoner med afløb i begge ender, og vandet fra den store plads, hvor der håndteres foder mv., opsamles også, hvilket betyder at der er meget begrænset risiko for forurening af vandløb med vand fra befæstede arealer. Der håndteres ikke bekæmpelsesmidler til markbrug på ejendommen, da sprøjtning varetages af maskinstationen.

Bedriftens arealer er relativt flade, og risikoen for uheld i forbindelse med udbringning af husdyrgødning vurderes at være relativt lille. Ved at sikre, at ejendommen har tilstrækkelig opbevaringskapacitet, kan udbringning af husdyrgødning tilrettelægges, så gødningen udnyttes så godt som muligt af afgrøderne i vækstsæsonen.

Eftersom der bruges vandværksvand til produktionen, er det enkelt at følge forbruget, og det vil være let at opdage, hvis der skulle opstå en lækage et sted.

Energiforbruget søges også begrænset mest muligt – senest er der indrettet et anlæg, der genanvender varmen fra mælkekølingen, hvilket er ressourcebesparende.

Når / hvis der bygges ny stald, så vil der formentlig blive installeret solpaneler på taget, for så vidt muligt at være selvforsynet med el.

Der bliver også udarbejdet en beredskabsplan, med oversigt over stophaner, eltavler, brandslukningsudstyr, flugtveje, afløbsforhold mv. så den nødvendige indsats for at begrænse følgerne af en utilsigtet hændelse kan iværksættes hurtigt.

3.2 Dispensation

Varde Kommune giver i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrloven dispensation i forbindelse med lovliggørelse af en forlængelse af de to sydligste eksisterende ensilagesiloer ca. 2 meter fra markvandsboring DGU nr. 122.819.

Varde Kommune giver i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrloven dispensation til etablering af gylletank ikke nærmere end 15 meter fra naboskel mod øst og ikke nærmere end 15 meter fra naboskel mod syd.

Varde Kommune giver i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrloven dispensation til udvidelse af eksisterende møddingsplads 2 meter fra offentlig vej.

Se mere om dispensation i afsnit 7.2.

3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.4 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Udkast til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Produktionsarealer

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 4.
- b. Hvis den ny gyllebeholder (bygning nr. 12, figur 4) etableres eksternt på en anden ejendom må den ny løsdriftsstald (bygning nr. 1, figur 4) etableres med 1.667 m² fast drænet gulv med skraber og ajlefløb jævnfør scenarie 2.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. Den gamle ungdyrstald (bygning nr. 6, figur 4) skal være taget ud af drift, når den ny kostald (bygning nr. 1, figur 4) tages i drift. Det er af hensyn til ejendommens totale ammoniakemission.
- c. Gyllebeholder (bygning nr. 9 på figur 4) skal have ændret anvendelse fra opbevaring af gylle til udelukkende at opbevare restvand fra ensilagesiloerne og overfladevand fra det befæstede areal foran ensilagesiloerne. Dette skal været sket, når den ny kostald tages i brug.
- d. Den ny gyllebeholder (bygning nr. 12, figur 4) skal bygges med fast overdækning.
- e. Den ny gyllebeholder (bygning nr. 12, figur 4) må ikke bygges nærmere end 15 meter fra naboskel mod øst og ikke nærmere end 15 meter fra naboskel mod syd.
- f. Møddingspladsens udvidelse (bygning nr. 13, figur 4) skal ske i henhold til landbrugets byggeblade 103.06-05 eller 103.06-06.
- g. Brønden til markvandsboring DGU nr. 122.819 skal tørlægges og bunden skal tættes med et betonlag med en udsparring til en dykpumpe. Når arbejdet er udført, skal der indsendes et foto til Varde Kommune af den nystøbte betonbund og et foto af afslutningen omkring forrøret. Mail: teknik@varde.dk. Arbejdet skal være udført senest den 1. juni 2020.
- h. Ud for boringen hvor der er et ophold i siloelementer skal der etableres en randzone rundt om eksisterende afløb, og der skal etableres en indstøbt opkant, så der på intet tidspunkt kan ske nedsivning af restvand eller ensilagesaft til boringen. Arbejdet skal være udført senest den 1. juni 2020.
- i. Hvis der på noget tidspunkt observeres en forurening omkring boringen kan Varde Kommune forlange boringen sløjftet.
- j. Fremadrettet kan Varde Kommune ikke give dispensation til andre nye anlæg nærmere end 25 meter fra markvandsboring DGU nr. 122.819.
- k. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

- c. Den eksisterende beplantning øst og syd for stalde, siloer og ny gylletank skal bevares og plejes fremadrettet, således at det levende hegn fortsætter med at afskærme visuelt, og om nødvendigt skal der ske genplantning.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Den ny kostald (bygning 1, figur 4) skal bygges med fast drænet gulv og ajlefløb. Det fast drænedede gulv skal have en lysningsåbning mod gyllekanal, - skakt, kanal- eller afløbselement på maksimalt 5 % af det samlede gangareal. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb.
- b. Der skal hver dag foretages skraberier hver anden time. Skraberer skal være forsynet med timer. Skraberer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- c. Den ny gylletank (bygning 12, figur 4) skal etableres med fast overdækning. Overdækningen skal være etableret før gyllebeholderen tages i brug. Overdækningen skal altid være intakt og må kun stå åben ved aktivitet i forbindelse med gyllebeholderen.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- b. Den ny gyllebeholder (bygning nr. 12 figur 4) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- c. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- d. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- e. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- f. Sand, som har været brugt som strøelse i senge, kælvnings- og sygebokse m.m. skal efter endt brug behandles og opbevares som fast husdyrgødning på møddingsplads og skal overdækkes med vandtæt materiale. Alternativt kan sandet opbevares i en lukket og tæt container, der er placeret på et befæstet areal med afløb til gyllesystemet.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.10 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Den mindste af husdyrbrugets tre gyllebeholdere (bygning nr. 9, figur 4) skal udelukkende anvendes til restvand og overfladevand, når den nye gyllebeholder er taget i drift.
- c. Der skal indhentes en separat tilladelse til nedsivning/udledning af tagvand fra Varde Kommune før byggeriet af den ny kostald påbegyndes.

4.11 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.12 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.13 Egenkontrol

- a. Der skal føres en logbog for den ny gyllebeholder med fast overdækning. Eventuelle skader på teltoverdækningen skal noteres heri med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- b. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.
- c. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 2 uger.
- d. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.14 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.15 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.16 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 23. marts 2020.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 24. februar 2020.

På Varde Kommunes vegne den 24. februar 2020

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

- Britt Bjerre Paulsen, Landbosyd, e-mail: bbp@landbosyd.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding, e-mail: trsyd@stps.dk.
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dнварde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

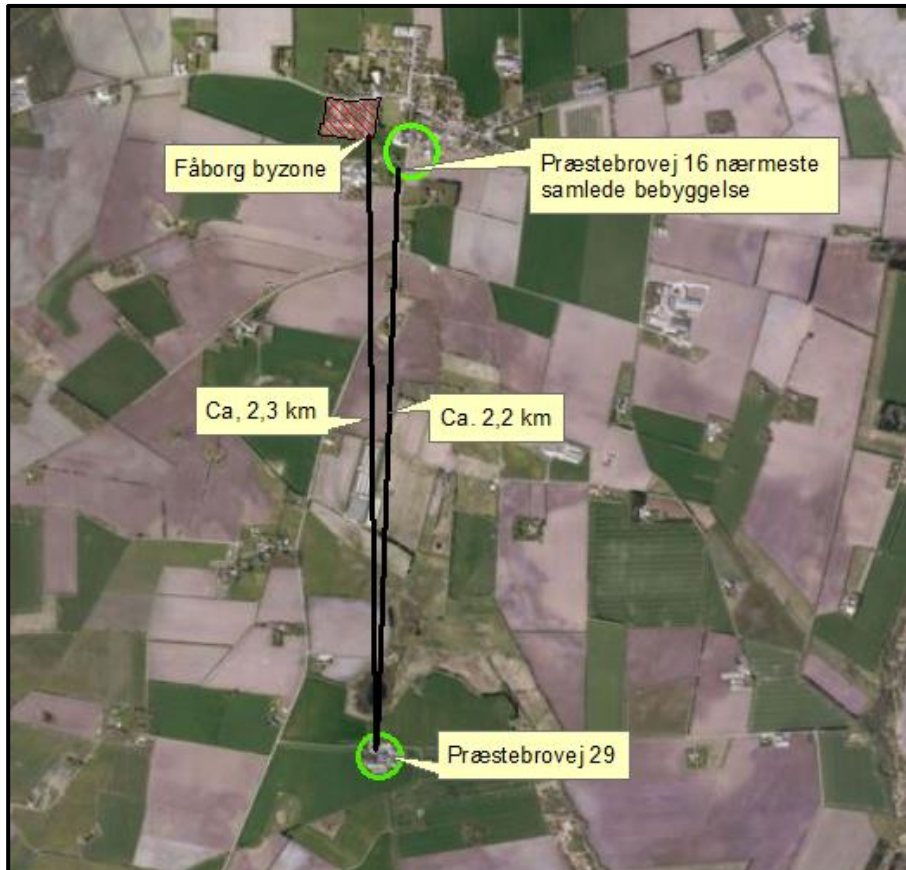
7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Præstebrovej 29, 6818 Årre. Det er 2,3 km syd for Fåborg, som er nærmeste byzone, se figur 1.

Nærmeste samlede bebyggelse er fra Præstebrovej 16, se figur 1.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til byzonen Fåborg og nærmeste samlede bebyggelse.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Præstebrovej 30 er beliggende ca. 395 meter fra husdyrbruget, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Præstebrovej 27 også uden landbrugspligt og ca. 400 meter nordvest for husdyrbruget. Derudover ca. 307 meter mod vest Præstebrovej 33 med landbrugspligt, se figur 2.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- levnedsmiddelvirkosomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- naboskel (30 m)

Dispensationer

Lovliggørelse af 30 meters forlængelse af to eksisterende ensilagesilo

En markvandingsboring DGU nr. 122.819 ligger tæt på ensilageanlæggets sydlige side. I forbindelse med forlængelse af det eksisterende ensilagesiloanlæg mod nord, har Varde kommune i 2015 dispenseret fra afstand til boring.

Da den sydligste silo blev tilladt og etableret i 2001 ca. 10 meter fra boringen, blev boringen ikke nævnt i tilladelsen. I 2008 blev siloen forlænget med ca. 8 meter, hvilket aldrig er blevet tilladt. Nu er de to sydligste siloer forlænget yderligere.

Nu søges der om en lovliggørelse af en forlængelse af de to sydligste beliggende ensilagesiloer, hvor afstand til markvandsboring DGU nr. 122.819 er ca. 2 meter. Se figur 3.

Figur 3. Boringen beliggenhed i forhold til forlængelse af ensilagesiloer.

Boringen er etableret i 1978 og er 121 meter dyb. Boringen er beskyttet af flere dybe lerlag. Derfor vurderer Varde Kommune, at grundvandet er godt beskyttet. Med udgangspunkt i ovenstående meddeler Varde Kommune i henhold til § 9 stk. 3 i Husdyrbrugloven dispensation til forlængelse af eksisterende ensilagesilo ca. 2 meter fra markvandsboring DGU nr. 122.819.

Dispensationen gives samtidig med at Varde Kommune stiller vilkår 4.2.g og 4.2.h og 4.2.i vedrørende boringen, se afsnit 4.

Varde Kommune kan ikke dispensere for andre nyetablerede anlæg tættere end 25 meter på markvandsboring DGU nr. 122.819.

Ny gyllebeholder

Den nye gyllebeholder ønskes placeret sydøst for det nuværende byggefelt, i hjørnet af arealet. Den nye beholder forsynes med fast overdækning. Der er et matrikelskel samt levende hegn på to sider af beholderen i en afstand af 15 meter. Gyllebeholderens ønskede placering er for at kunne holde trafikken til stalden med foder mv. adskilt fra kørsel i forbindelse med gylleudbringning – og her vil det være hensigtsmæssigt at kunne køre rundt om gyllebeholderen med gyllevognen, for ikke at skulle vende mellem gyllebeholder og stald. Det giver en god udnyttelse af arealet og husdyrbrugets størrelse taget i betragtning giver det et harmonisk og sammenhængende udtryk som en samlet enhed.

Der søges dispensation fra afstandskravet til naboskel, da beholderen ønskes placeret 15 meter fra skel. Arealanvendelsen på den anden side af skellet er mark, så det skønnes ikke, at en gyllebeholder vil være til gene for naboen, selvom der kun er 15 meter til skel.

På baggrund af ovenstående beskrivelse meddeler Varde Kommune i henhold til § 9 stk. 3 i Husdyrbrugloven dispensation til etablering af gylletank ikke nærmere end 15 meter fra naboskel mod øst og ikke nærmere end 15 meter mod naboskel mod syd.

Møddingsplads

Eksisterende møddingsplads ligger ca. 2 meter fra offentlig vej. Det er ønsket at renovere møddingspladsen, men placeringen overholder ikke afstandskravet på 15 m til vej. Den gamle stald med spaltegulvsbokse ligger 10 meter fra vejen. Denne stald nedrives, og der søges dispensation til at udvide møddingspladsen mod syd, på en del af det areal, hvor der har været stald. Placeringen er god i forhold til driften, da den er tæt på de stalde, hvor der er strøet areal, og det er let at komme til i forbindelse med udkørsel til mark, uden at skulle køre hen over forplads til ensilagepladserne med dybstrøelse.

På baggrund af ovenstående beskrivelse meddeler Varde Kommune i henhold til § 9 stk. 3 i Husdyrbrugloven dispensation til udvidelse af møddingsplads med 30 m² ikke nærmere end 2 meter fra offentlig vej.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Uforstyrret landskab
- Åbne landbrugslandskaber
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområder – plangrundlag KP17

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

De **uforstyrrede landskaber** skal søges friholdt for større tekniske anlæg og jordløse brug.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** beliggende i beskyttede landskabstyper, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger ca. 57 meter øst for ensilagesiloanlægget og berøres ikke af udvidelsen.

Landskabelig vurdering

Der søges om at opføre en kostald på ca. 3.484m² parallelt med og 20 meter syd for eksisterende stald.

Det er oplyst, at stalden opføres med grå betonelementer og gråt eternittag med 20 graders hældning. På siderne af stald opsættes gardiner.

Yderligere søges der om at opføre en gyllebeholder på ca. 3.000 m³. Gyllebeholderen teltoverdækkes. Gyllebeholderen opføres i grå beton syd for eksisterende ensilagesiloer og øst for den ny kostald.

Der oplyses, at der etableres automatisk belysning på arbejdsområder, som dog slukkes ved inaktivitet.

Landskabet:

Ejendommen er beliggende landskabskarakterområde Esbjerg Bakkeø. Nord og vest for ejendommen bryder Sneum Ådal gennem landskabet. Der ligger en mose ca. 120 meter nord for ejendommen.

Den pågældende ejendom er beliggende i et område der i Varde Kommuneplan 2017 (KP17) er udpeget som overgangslandskab. Overgangslandskaber er områder, hvor der kan stilles vilkår for at sikre, at der ikke sker en negativ påvirkning af den visuelle oplevelse af kommunens ådals landskaber. Det er byrådets mål at især dal- og kystlandskaber skal beskyttes, bevares og styrkes i samspil med de uforstyrrede landskaber.

Jævnfør retningslinjerne for den fysiske planlægning i kommuneplan 2017 fremgår det af pkt. 19.10:

” Nye bygninger og anlæg der visuelt kan opleves fra dal- eller kystlandskaber, skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg”.

Området er desuden udpeget i KP 17 til at være et særligt værdifuldt landbrugsområde.

Vurdering:

Det er oplyst at stalden etableres parallelt og syd for eksisterende stald. Gyllebeholderen overdækkes med telt og placeres omringet af eksisterende tæt læhegn fra de to sider væk fra ejendommen. Gyllebeholderen vurderes at være nødvendig for fremtidigt drift.

Den ønskede placering af stalden bag eksisterende driftsanlæg og gyllebeholderens placering ved to eksisterende læhegn på de to sider af gylletanken som vender væk fra ejendommen vurderes i denne konkrete sag som ideelt i forhold til landskabets karakter og omkringliggende beplantning. Det giver et harmonisk og sammenhængende udtryk.

Der stilles vilkår om, at den eksisterende beplantning plejes fremadrettet, således at den fortsætter med at afskærme visuelt.

Den nye placering vil også betyde at landejendommen fortsat kan udvikle sig – uden at gyllebeholderen vil være i vejen for en udvidelse af bygningsmassen mod syd.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerier er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

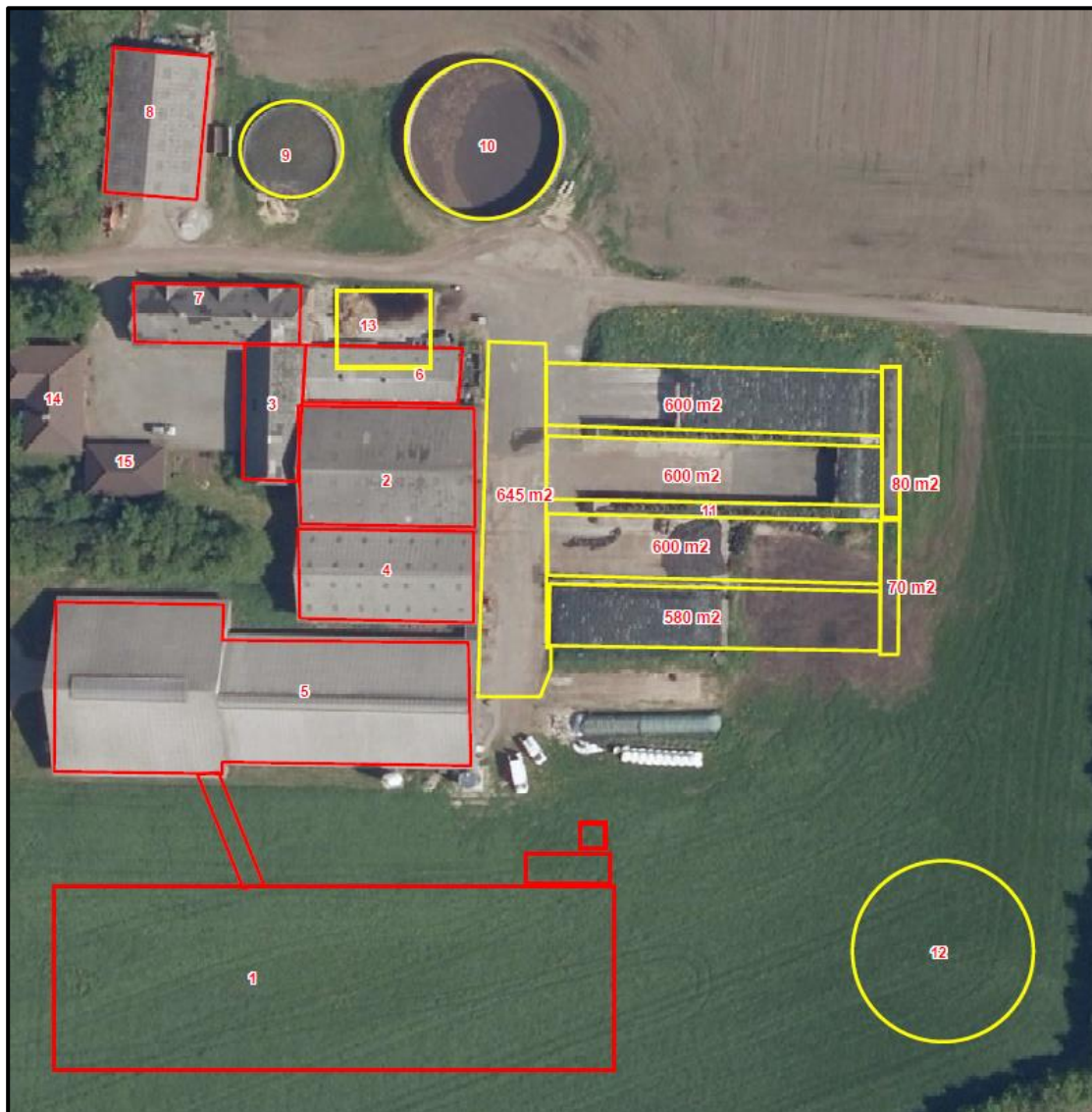
Husdyrbruget er ikke teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med andre anlæg til husdyrproduktion. Alle dyrene på bedriften er samlet på Præstebrovej 29. Ejendommen er ikke i samdrift med andre ejendomme, oplyser ansøger. Varde Kommune vurderer, at det er korrekt.

7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 4. Angivelse af produktionsarealet i staldene ses også i figur 5.

Figur 4. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1 – Ny kostald Ny kostald på ca. 3.484 m² med naturlig ventilation. Der er planer om at indrette nyt malkecenter i den nye bygning. Stalden forbindes med eksisterende løsdriftsstald (bygning nr. 5) via en drivgang. Der er ansøgt om:

- malkekøer, kvier og stude på 100 m² produktionsareal med dybstrøelse.
- malkekøer, kvier og stude på 1.500 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Bygning 2 – Foderlade med kalveopstaldning

Eksisterende foderlade på 605 m² med naturlig ventilation og lovliggørelse af opstaldning af kalve i hytter og i enkeltbokse. Der søges om:

- kalve (under 6 mdr.) på 125 m² produktionsareal med dybstrøelse.

Bygning 3 - Kalvestald

Eksisterende kalvestald på 209 m² med naturlig ventilation. Der søges om:

- kalve (under 6 mdr.) på 25 m² produktionsareal med dybstrøelse.
- malkekøer, kvier og stude på 45 m² produktionsareal med dybstrøelse.

Bygning 4 – Velfærdsstald

Eksisterende bygning på 417 m² som i 2011 blev anmeldt som en velfærdsstald med naturlig ventilation. Der er ansøgt om:

- malkekøer, kvier og stude på 310 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 5 – Eksisterende kostald

Stalden er bygget i to etaper, den smalle del i 1995 og den brede del i 2003. Stalden er på 1.745 m² med naturlig ventilation. Der er ansøgt om:

- malkekøer, kvier og stude på 1.280 m² produktionsareal med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Bygning 6 – Ungdyrstald tages ud af drift

Eksisterende ungdyrstald på 219 m² med 150 m² produktionsareal med spaltegulvbokse tages ud af drift.

Bygning 7 – Gammel stald

Gammel stald på 280 m². Ude af drift. Bruges til opmagasinering.

Bygning 8 – Maskinhus

Maskinhus fra 2000. Bruges som lade til opbevaring af halm.

Bygning 9 – Eksisterende gyllebeholder

Eksisterende gyllebeholder fra 1982 på 800 m³.

Gyllebeholderen ændrer anvendelse fra opbevaring af gylle til opbevaring af restvand fra ensilagesiloanlægget og forpladsen. Det praktiseres ved ændret rørføring og det skal ske før ny stald tages i brug.

Bygning 10 – Eksisterende gyllebeholder

Eksisterende gyllebeholder fra 1996 på 2.300 m² med en overflade på 564 m².

Bygning 11 - Ensilageanlæg

Ensilageanlægget er bygget i flere etaper.

Den nordligste silo er fra 2015 og 10 x 60 meter

Den næste silo er fra 1999 og forlænget i 2008 til 10 x 60 meter.

Den næste silo er fra 1999 og forlænget i 2008 til 8 x 30 meter. Denne silo er i 2019 yderligere forlænget, så den i alt er 8 x 60 meter. Dette skal lovliggøres.

Den sydligste silo er fra 2001 og 8 x 30 meter. Denne silo er i 2019 yderligere forlænget, så den i alt er 8 x 60 meter. Dette skal lovliggøres.

I 2019 er såvel de eksisterende siloer såvel som de nyligt forlængede siloer etableret med to meter randzoner og med afløb placeret ud for hver silovæg.

Der er et befæstet areal foran ensilagesiloanlægget på ca. 645 m². Herfra er der i eksisterende drift afløb til gyllebeholder (bygning nr. 10 på figur 4). Der er ansøgt om at ændre afledningssystemet, så afløb fra ensilagesiloanlægget og det befæstede areal løber i gylletank nr. 9 på figur 4.

Bygning 12 – Ny gyllebeholder

Der er ansøgt om etablering af ny gyllebeholder på 3.000 m³ med en overflade på 745 m². Gyllebeholderen bygges med teltverdækning.

Bygning 13 – Eksisterende møddingsplads

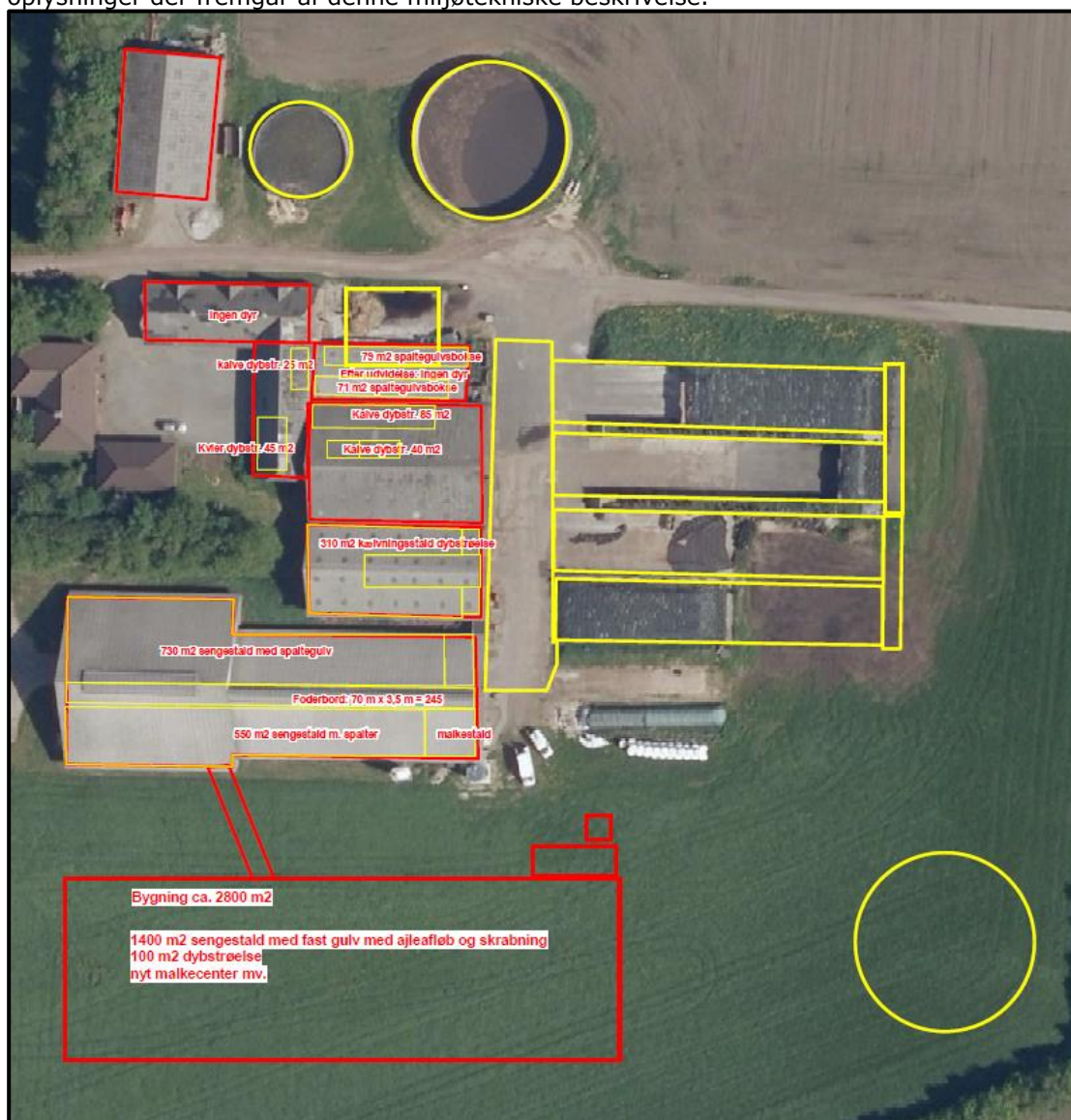
Eksisterende møddingsplads på 100 m² som udvides til 130 m².

Bygning 14 – Stuehus

Bygning 15 – Garage

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

Figur 5: Oversigt over produktionsareal i staldene. Figur udarbejdet af ansøger.

7.7 Størrelse af produktionsareal og gødningslagre

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, i nudrift og i ansøgt drift.

Bygning	Bygning med dyretype	Staldsystem/type af opbevaring	8 års drift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt drift, m ²
1	Ny kostald (malkekøer, kvier, stude)	Fast drænet guld med ajlefløn og skraber	0	0	1.500
	(malkekøer, kvier, stude)	Dybstrøelse	0	0	100
	(malkekøer, kvier, stude)	Spalter på udvendig drivgang	0	0	50
2	Eksisterende Foderlade/kalveopstaldning (kalve under 6 mdr.)	Dybstrøelse	0	0	125
3	Eksisterende kalvestald (malkekøer, kvier, stude)	Dybstrøelse	45	45	45
	(kalve under 6 mdr.)	Dybstrøelse	25	25	25
4	Eksisterende velfærdsstald (malkekøer, kvier, stude)	Dybstrøelse	310	310	310
5	Eksisterende kostald (malkekøer, kvier, stude)	Spalter med kanal, bagskyl eller ringkanal	1.280	1.280	1.280
6	Eksisterende ungdyrstald Tages ud af drift (Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.)	Spaltegulvbokse	150	150	0
9	Eksisterende gyllebeholder Fremover kun til restvand/overfladevand		197	197	0
10	Eksisterende gyllebeholder fra 1996		564	564	564
12	Ny gyllebeholder		0	0	745
13	Eksisterende møddingsplads Udvides		100	100	130

Tabel 1. Størrelse af produktionsareal og gødningslagre.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden blev godkendt i en VVM screening fra 2003.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt i samme VVM screening fra 2003 suppleret med en anmeldelse af indretning af en dyrevelfærdsstald i en tidligere foderlade i september 2011.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende:

Energiforbruget øges som følge af udvidelsen af besætningen. Der anvendes el til malkning, nedkøling af mælk, pumper, skraberanlæg og belysning. Der er naturlig ventilation i staldene, og ingen opvarmning. Ovenlysplader i kip og åbne sider med gardiner giver mulighed for at udnytte dagslyset i stort omfang. Der anvendes lavenergilyskilder alle steder, hvor det kan lade sig gøre, og der er automatiseret tænd og sluk af lyset i staldene. Det varme vand fra kølingen af mælken bruges til opvarmning af varmtvandsbeholder og vandet derfra bruges i produktionen.

Der anvendes diesel til fodervogn, flytning af dyr samt udkørsel af husdyrgødning. Foderopbevaring er godt placeret i forhold til staldene, så kørsel i forbindelse med fodring er minimeret.

Ejendommen er forsynet med vand til produktionen fra Helle Vest Vandværk. Der bruges i nudriften ca. 7.500 m³ pr. år. Det skønnes, at der efter udvidelsen vil være et forbrug på 11-12.000 m³.

Det, at der anvendes vandværksvand, og at alt spildevandet fra ejendommen skal opsamles og håndteres som gylle, er en stærk motivationsfaktor for at spare på vandet, hvor det kan lade sig gøre.

Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade, hvilket minimerer drikkevandsspildet. Maskiner vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Vandforbruget opgøres kvartalsvist i forbindelse med afregning af forbruget.

Energiforbruget i nudriften ligger på ca. 116.500 kWh/år. Efter udvidelsen forventes et energiforbrug på omkring 150.000 kWh/år. Forbruget af diesellole forventes at ligge nogenlunde konstant på 12.500 l/år.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Affald opbevares og bortskaffes jf. kommunens retningslinier, ved afhentning til genanvendelse eller til forbrænding. Farligt affald sorteres og bortskaffes enten til kommunal genbrugsstation eller via professionelle modtagere – dyrlæge, elektriker, maskinværksted mv.

Medicinrester og tom medicinemballage

Kanyler opbevares i en boks i staldkontoret og sammen med tom medicinemballage tages det med af dyrlægen.

Erhvervsaffald

Fast affald vil typisk omfatte tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, foderminerale, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast mv. Dette kommer i en container, der tømmes af Brians Renovation fra Grindsted. Placering af container fremgår af kort over ejendommen. Jern og metal afhentes til genanvendelse.

Derudover kan der være mindre affaldsfraktioner af "farligt affald" som brugte batterier, lysstofrør og spraydåser, der opbevares i en kasse i garagen, indtil de køres til kommunal genbrugsplads.

Olje- og kemikalieaffald

Spildolie, oliefiltre mv. bortskaffes af værkstedet i forbindelse med service på maskiner. Der håndteres ikke bekæmpelsesmidler til markbrug, da sprøjtning udføres af maskinstation.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

Spildolie opbevares i 200 l tromler i foderladen, hvor der også går kalve.

Her er også dieseltank 2500 liter fra 2011. Den står på fast bund, og er forsynet med automatisk påfyldningsstop. Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen, da maskinstationen står for sprøjtning.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Ansøger oplyser:

Den forventede mængde af husdyrgødning efter byggeri bliver ca. 5000 m³ gylle, ud fra det forventede antal køer og kvier i sengestald. Der er taget udgangspunkt i erfaringstal fra ejendommen. Der kan være stor forskel på mængde af gylle, der produceres pr. ko fra ejendom til ejendom. Ved at sætte fast overdækning på den ene beholder, spares der en del regnvand i gyllen.

Derudover skal der opbevares vand fra møddingspladsen, ca. 130 m³, i alt 130 m³

9 måneders opbevaringskapacitet svarer således til 3.850 m³.

Pladsvand fra ensilagepladserne og forplads / randzone forventes at være op til 2.500 m³.

Plansiloanlæg: ca. 500 + 500 + 290 + 290 + 240 m²: 1.820 m².

Forpladser og randzoner: 960 m².

I alt 2.780 m².

Med en pladsvandsbeholder på 800 m³ kan der opbevares godt ¼ af årets nedbør, så det vurderes, at der er tilstrækkelig kapacitet til at opbevare nedbøren fra vinterperioden, så ensilagevandet kan køres ud, når forholdene er til det.

Der er 2.300 m³ opbevaringskapacitet i eks. beholder, og forventes opført 3000 m³ i ny beholder. Derudover er der kapacitet i kanalerne under den eksisterende kostald.

Der vil således være rigelig kapacitet til rådighed til opbevaring af flydende husdyrgødning og pladsvand.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

Den mindste gylletank længst mod vest på 800 m³, skal fremover kun anvendes til opbevaring af ensilageafløb og overfladevand. Tanken er fra 1982 med seneste beholderkontrol fra 2011.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på ca. 5.820 m³. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 2.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Tank 1 Anvendes kun til ensilageafløb og overfladevand	800 (gylle)	800 (restvand)	1982 / 2011
Gylletank 2	2.300	2.300	1996 / 2011
Gylletank 3 (ny med telt)	-	3.000	-
Gyllekanaler	Ca. 520	Ca. 520	-
I alt	3.620	5.820	-

Tabel 2. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Aldersgruppen fra 0-6 mdr. samt kælvende køer mv. opstaldes på dybstrøelse i bokse. Mængden af dybstrøelsen forventes at være ca. 180 tons fra kalvehytter og kælvnings- og sygebokse. Dybstrøelse opbevares på overdækket møddingsplads, indtil det kan køres i markstak. I det omfang, det kan lade sig gøre, køres dybstrøelsen direkte ud og spredes i marken.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skrånede mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udsprengning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Ensilage opbevares hovedsageligt i ensilageanlæggene på ejendommen, men kan også undtagelsesvist opbevares i markstak - hvis det skulle blive aktuelt vil afstandskravene blive iagttaget, og der vil ikke ligge ensilage samme sted flere år i træk. Det er ønsket så vidt muligt at undgå at oplagre ensilage i markstak, hvorfor to eksisterende ensilagesiloer er forlænget.

Kraftfoder opbevares i lade.

Halm opbevares i maskinhuset/laden.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %. Dette er tilfældet for samlet bebyggelse og byzone på grund af kvægeejendommen lige syd for Fåborg med ca. 2.154 kg NH₃-N pr. år ifølge § 16b miljøgodkendelse fra 2019.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Husdyrbruget på Præstebrovej 20 indgår i kumulationsberegningen. Oplysninger om husdyrbruget er hentet fra husdyrbrugets § 16b miljøgodkendelse fra 2019. Oplysninger vedr. kumulation er indlagt i *husdyrgodkendelse.dk*.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 406,8 meter, samlet bebyggelse 269,1 meter og enkeltbolig 100,1 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 3.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 3 anderledes end i figur 1 og figur 2.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Præstebrovej 27	0	FMK	103,2	103,2	464,2	Ja
Præstebrovej 30	0	FMK	103,2	103,2	427,3	Ja
Præstebrovej 16	1	NY	260,1	286,1	2284,5	Ja
Fåborg By, Fåborg	1	NY	393,4	432,7	2409,8	Ja

Tabel 3. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på en gyllebeholder. På denne ejendom vil anvendelse af beholderen længst mod vest blive brugt til overfladevand og afløb fra ensilageanlægget. Den midterste tank skal der være et tæt flydelag på. Den ny gylletank bygges med fast overdækning. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Ansøger oplyser:

I forhold til lugt er der ikke kumulation med andre husdyranlæg, grundet ejendommens placering så langt fra naboer. Ud fra lugtberegningerne i www.husdyrgodkendelse.dk og ud fra generelle erfaringer, vurderes det, at afstanden er så stor, at naboerne ikke vil føle sig generede af lugt fra anlægget.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj, støv, lys og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Anlægget forventes ikke at give væsentlige gener med hensyn til transport, støj, støv, lys, rystelser osv. Den nye stald placeres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger, forbundet med en drivgang. Stalden opføres væk fra vejen, og med flugtende vestgavl i forhold til den eks. kostald, så den vil ikke synes af meget i forhold til det eks. byggeri på ejendommen. Ny gyllebeholder opføres mod syd, væk fra vejen, og afskærmet af eksisterende læhegn. Nærmeste nabo, som nok er den, der vil mærke den øgede aktivitet på ejendommen mest, er Præstebrovej 33. Denne er dog en landbrugsejendom, og derfor ikke omfattet af husdyrlovens beskyttelsesniveauer mht. lugt.

Der er beplantning på vestsiden af stuehuset, som afskærmer lidt for indsigten til staldanlægget fra vejen.

Støj- og støvgener i forbindelse med den daglige drift af anlægget vurderes at være meget begrænsede. I forbindelse med forårsarbejdet og i høst kan der være dage, hvor der vil opleves støj fra transporter og markarbejde.

Det tilstræbes at tage hensyn til naboerne ved de forskellige arbejdsgange på anlægget, og at opbevare foder, diesel, gylle osv på en måde, så der ikke opstår risiko for forurening.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.15 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Der bekæmpes fluer ved at holde rent i staldene, ved hyppig udmugning ved kalvene i sommerperioden, og ved at holde rent omkring foderbord og foderlager. Ejendommen har en kontrakt med et skadedyrsbekæmpelsesfirma ved navn Anticimex. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og foderspild opsamles, så der ikke tiltrækkes rotter.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.16 Døde dyr

Ansøger oplyser:

Døde dyr opbevares ved den lille gyllebeholder. De døde dyr er placeret over jordniveau på et underlag af betonspalter eller træpaller, og overdækkes med presenning holdt på plads af sandsække, og kalve overdækkes med en halv olietromle. Afhentes næste hverdag.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.17 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Der er gennemsigtige lysplader i kip på taget på kostalden. Der vil være dæmpet natlys i de stalde, hvor der går køer. Udendørs lys vil kun være tændt i forbindelse med at der arbejdes på anlægget. Der er noget lys i gårdspladsen, der tænder ved bevægelse, og lysarmaturer på gavlene af lader og stalde mod øst. Lamperne er kun tændt når der arbejdes på anlægget, og de slukkes så snart der ikke er brug for dem, for at spare på strømmen.

Det vurderes, at lysforholdene ikke er til gene for naboer eller trafik, grundet lyskildernes placering og at de slukkes, når der ikke arbejdes ved bygningerne.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.18 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder. Oversigt over husdyrbrugets transportveje ses i figur 6.

Ansøger oplyser:

Sådan som anlægget er placeret, er der både nu og fremover lidt trafik hen over Præstebrovej til laden, specielt i forbindelse med hentning af halm. Hovedparten af foderet opbevares dog i lade syd for vejen, hvor der også er kalvehytter, og i ensilageanlægget, og dybstrøelse udmuges til møddingsplads i umiddelbar tilknytning til staldanlægget. Eftersom dybstrøelsesarealet ikke udvides meget, så vil transporterne med halm over vejen ikke øges væsentligt.

Gyllen pumpes fra det nye staldanlæg til de to gyllebeholdere. Ensilagevandet opbevares i særskilt beholder, så det kan køres ud en større del af året.

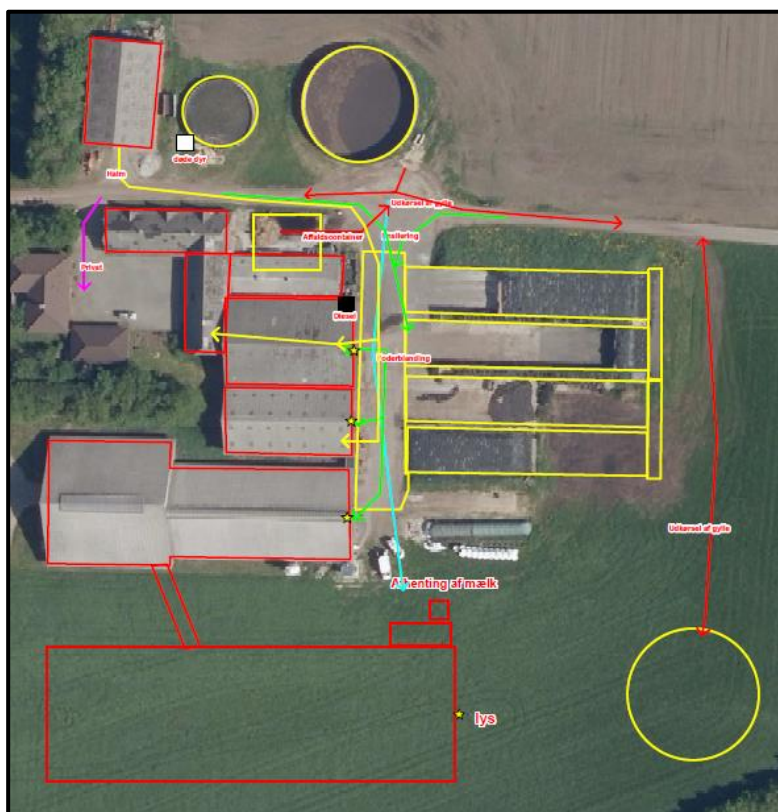
Der vil være flere transporter med gylle, da gylleproduktionen øges med den nye kostald. Der transporteres kun få dyr til og fra anlægget – besætningen suppleres af egen avl, og tyrekalve afsættes ved ca. 2-3 uger. Alt opdrættet opstaldes på ejendommen, så dyrene flyttes ikke til og fra flere gange.

Der vil være et øget antal transporter med foder, det køres ind i den store lade og tippes af i indendørs plansiloer.

Antallet af transporter ved afhentning af mælk forventes uændret hver 2. dag. Afhentning af mælk kan ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. Afhentning af affald mv. foregår ligeledes efter en fast turnus, der ikke ændres. Levering af hjælpepestoffer som diesel, vaskemidler, handelsgødning mv. øges heller ikke væsentligt.

Specielt i foråret vil der være mange transporter i forbindelse med markarbejdet og udkørsel af gylle, og i løbet af sommeren og i efteråret er der mange transporter i forbindelse med høst og ensilering. Hovedparten af disse opgaver varetages af maskinstation.

Det søges at afvikle de forskellige arbejdsopgaver så effektivt som muligt, og der tages så vidt muligt hensyn til omgivelserne i forbindelse med transporterne. Dog tilstræbes det at udkørsel af gylle gennemføres så effektivt, som muligt, så det kun er til gene få dage ad gangen. Mange af transporterne foregår ad interne transportveje.

Figur 6. Kort over til- og frakørselsforhold på husdyrbruget udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transportere og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.19 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Sanitært spildevand

Der er et minirensanlæg i forbindelse med stuehuset med udledning til markdræn.

Processpildevand

Alt spildevandet fra ejendommen skal opsamles og håndteres som gylle.

Overfladevand / restvand

Pladsvand fra ensilagepladserne og forplads/randzone forventes at udgøre op til 2.500 m².

Plansiloanlæg udgør ca. 500 + 500 + 290 + 290 + 240 m²: 1.820 m²

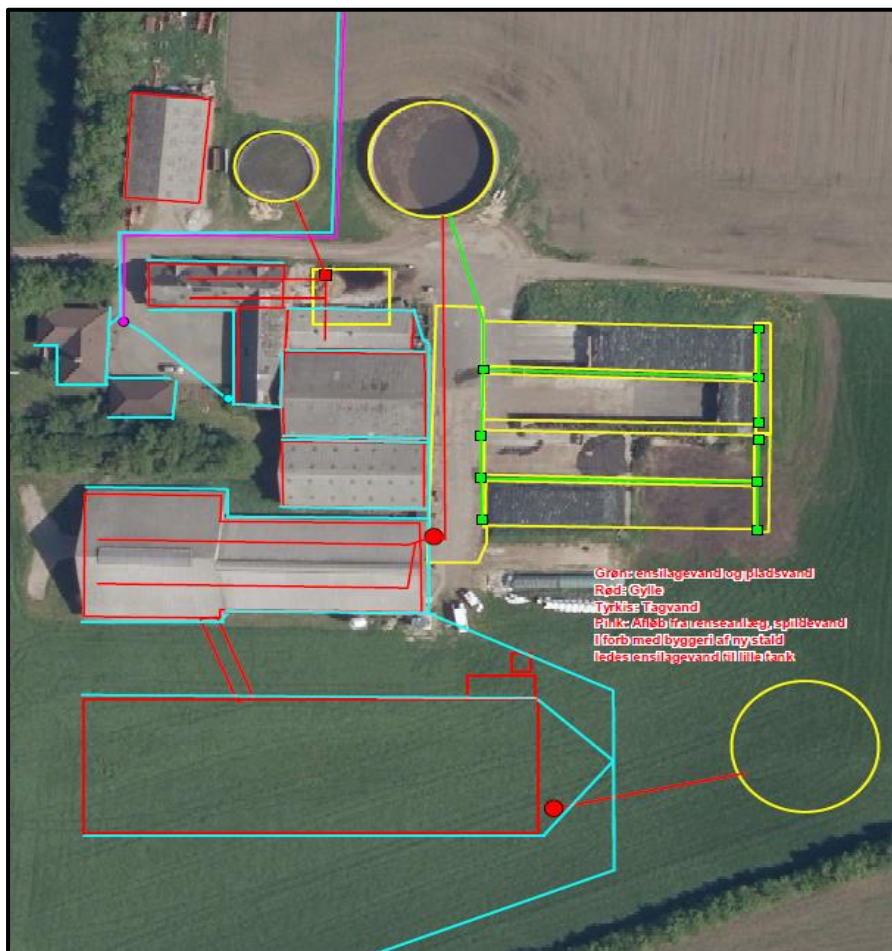
Forpladser og randzoner: 960 m²

I alt 2780 m²

Med en pladsvandsbeholder på 800 m³ kan der opbevares godt ¼ af årets nedbør. Det vurderes, at der er tilstrækkelig kapacitet til at opbevare nedbøren fra vinterperioden, så ensilagevandet kan køres ud, når forholdene er til det.

Tagvand

Tagvand fra eksisterende driftsbygninger (undtagen bygning nr. 8, maskinhus) ledes til grøft og bæk. Der skal før etablering af ny stald indhentes udledningstilladelse til tagvandet fra Varde Kommune.

Figur 7. Oversigt over husdyrbrugets ensilagevand, pladsvand, gylle, tagvand og spildevand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.20 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at følgende er proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget:

Ansøger oplyser:

De moderniseringer, der ligger i byggeprojektet, vil bidrage til at begrænse indvirkningen på miljøet, som beskrevet ovenfor. Derudover er der en lang række rutiner i den daglige drift, der medvirker til at forhindre skadelige indvirkninger på miljøet.

Affald opbevares og bortskaffes jf. kommunens retningslinier, ved afhentning til genanvendelse eller til forbrænding. Farligt affald sorteres og bortskaffes enten til kommunal genbrugsstation eller via professionelle modtagere – dyrlæge, elektriker, maskinværksted mv.

Ensilagepladserne er nyindrettede med randzoner med afløb i begge ender, og vandet fra den store plads, hvor der håndteres foder mv, opsamles også, hvilket betyder at der er meget begrænset risiko for forurening af vandløb med vand fra befæstede arealer. Der håndteres ikke bekæmpelsesmidler til markbrug på ejendommen, da sprøjtning varetages af maskinstationen.

Bedriftens arealer er relativt flade, og risikoen for uheld i forbindelse med udbringning af husdyrgødning vurderes at være relativt lille. Ved at sikre, at ejendommen har tilstrækkelig opbevaringskapacitet, kan udbringning af husdyrgødning tilrettelægges, så gødningen udnyttes så godt som muligt af afgrøderne i vækstsæsonen.

Eftersom der bruges vandværksvand til produktionen, er det enkelt at følge forbruget, og det vil være let at opdage, hvis der skulle opstå en skjult lækage et sted.

Energiforbruget søges også begrænset mest muligt – senest er der indrettet et anlæg, der genanvender varmen fra mælkekølingen, hvilket er ressourcebesparende.

Der bliver også udarbejdet en beredskabsplan, med oversigt over stophaner, eltavler, brandslukningsudstyr, flugtveje, afløbsforhold mv. så den nødvendige indsats for at begrænse følgerne af en utilsigtet hændelse kan iværksættes hurtigt.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.21 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 2.280,8 kg kvælstof pr. år, fra nudriften 2.280,8 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 3.807,2 kg kvælstof pr. år.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3386,0	421,2	3807,2
Nudrift	1940,5	340,3	2280,8
8 års-drift	1940,5	340,3	2280,8

Figur 8. Samlet beregning af ammoniakfordampning fra husdyrbruget i husdyrgodkendelse.dk

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.526,5 kg kvælstof pr. år i forhold til 8 års driften og i forhold til nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- ny kostald etableres med fast drænet gulv med ajlefløb og skraber (bygning 1, figur 4)
- ny gyllebeholder etableres med fast overdækning (telt) (bygning 12, figur 4).

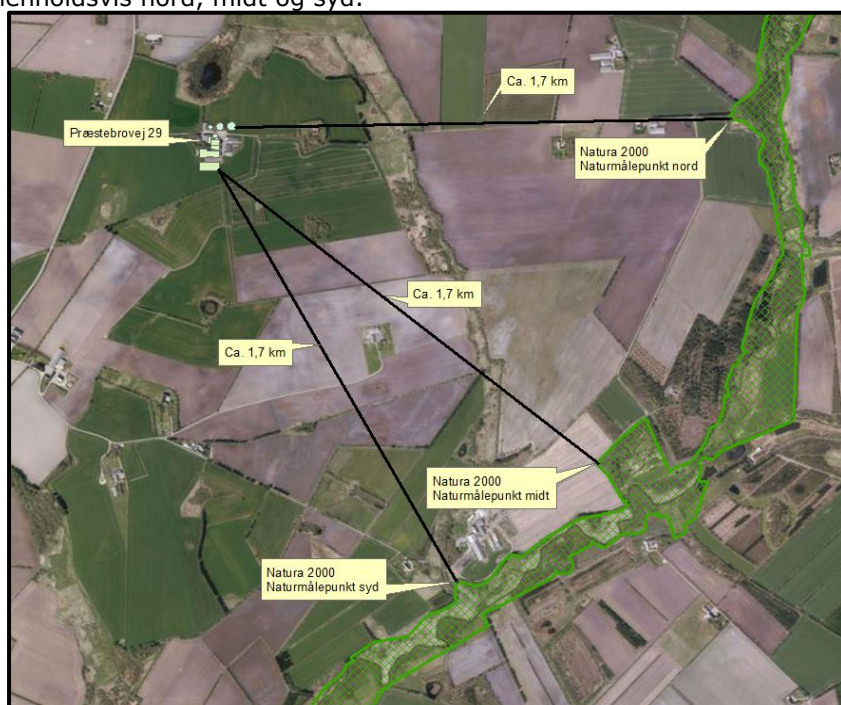
Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 926 af 27. juni 2016) skal Varde Kommune foretage en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Der er ca. 1,7 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Natura 2000, som er Habitatområde nr. 79, Sneum Å og Holsted Ådal, se figur 9.

Habitatområdet forløber sydvest – nordøst. Der er udpeget tre naturmålepunkter, hvor afstanden mellem husdyrbruget og naturpunkterne alle er omkring 1,7 km. Naturmålepunkterne er benævnt henholdsvis nord, midt og syd.

Figur 9. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, Natura 2000, som er habitatområde nr. 79 Sneum Å og Holsted Ådal.

Ansøger og Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,1 kg N/ha/år, hvilket er en stigning på 0,1 kg N/ha/år både i forhold til 8 årsdriften og nudriften for naturmålepunktet nord.

For naturmålepunktet midt beregnes ammoniakdepositionen til 0,1 kg N/ha/år, hvilket er uændret i forhold til tidligere.

For naturmålepunktet syd beregnes ammoniakdepositionen til 0,0 kg N/ha/år.

§ 7 områder

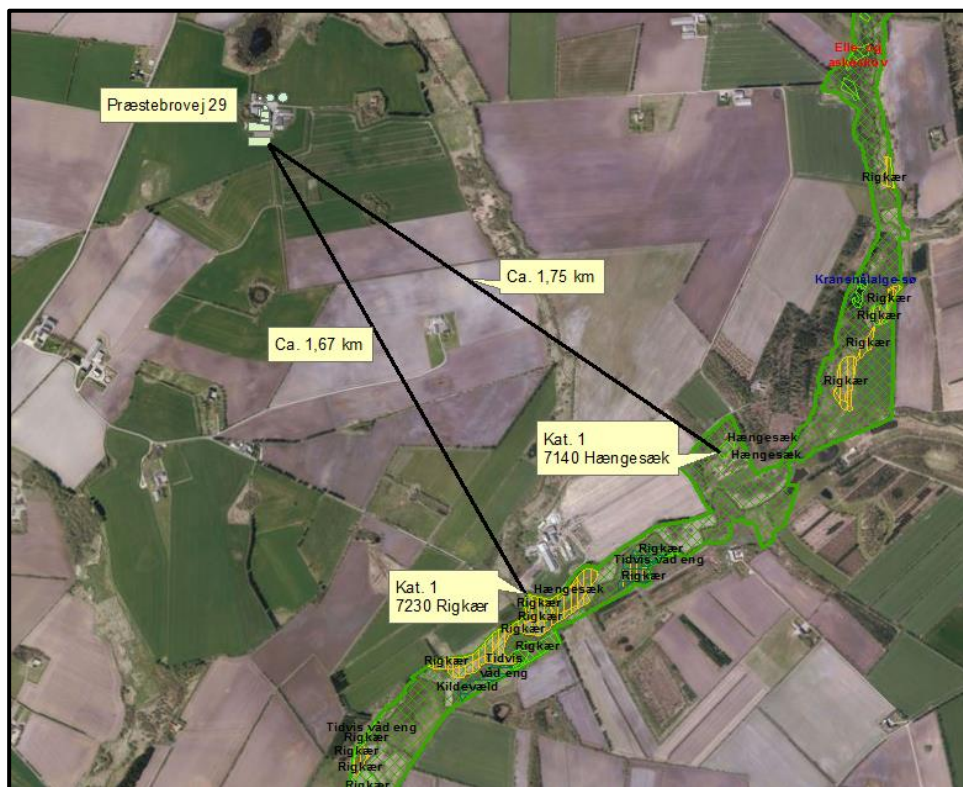
I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

De to nærmeste beliggende naturområder, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder er ca. 1,7 km fra husdyrbruget, se figur 10.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 7230 Riggær. Det drejer sig ligeledes om naturtypen 7140 Hængesæk og andre kærsumfund dannet flydende i vand. Disse to naturtyper indgår i udpegningsgrundlaget for Kategori 1-natur. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Alternativt kan det være heder og overdrev indenfor de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at total ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde 7140 Hængesæk bliver 0,1 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 7. Beregningen er med kumulation fra et husdyrbrug med en emission på ca. 2.650 kg N/år beliggende ca. 550 meter fra naturpunktet.

Figur 10. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1 natur.

Til nærmeste kategori 1-naturområde 7230 Riggær beregnes ammoniakdepositionen i ansøgt til 0,0 kg N/ha/år.

Beregningen er med kumulation fra et husdyrbrug med en emission på ca. 2.650 kg N/år beliggende ca. 130 meter fra naturpunktet.

Den maksimale totaldeposition på 0,2 kg N/ha til kategori 1 natur er overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 9,1 km syd for det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 11.

Det drejer sig om en beskyttet hede på ca. 57 ha.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år.

Figur 11. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

Den maksimale deposition på 1,0 kg N/ha/år på kategori 2 natur er overholdt.

§ 3 områder

Af figur 12 og tabel 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 12. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen	Naturkvalitetsplan		Nyeste naturtilstands artsindeks 2009	Afstand (m)
			Værdisætning	Målsætning		
1	Mose	Ja	B	B	0,7	85
1.1	Mose	Ja	B	B	0,7	70
2	Mose	Ja	C	C	0,46	195
3	Mose	Ja	Ikke værdisat	C	0,61	390
4	Mose	Nej	C	C	0,4	475
5	Mose	Nej	C	C	0,28	540
6	Mose	Ja	B	A	0,68	580
7	Eng	Ja	C	C	0,85	360
8	Eng	Ja	C	B	0,67	310
9	Eng	Nej	C	C	0,55	265
10	Eng	Nej	C	C	0,12	725
11	Eng	Nej	C	C	-	940
12	Eng	Ja	A	A	0,52	915

Tabel 4. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget.

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 5.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 5. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9	14,1

Tabel 6. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 7 moser. Der er ingen heder og overdrev, se figur 12 og tabel 4.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 4, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 4.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 7, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 9 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 6 enge, se figur 12 og tabel 4. De to nærmest beliggende enge mod nord (eng nr. 7 i figur 12) og mod nordvest og vest (eng nr. 9 figur 12) for husdyrbruget har en kvælstoffølsomhed, som er kategoriseret ikke N-følsom med en værdisætning C og en målsætning på C og B henholdsvis. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på disse to enge og på de øvrige § 3 enge.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

Ansøger skriver:

Grænseoverskridende virkninger

Det skønnes, at husdyrbruget ikke har grænseoverskridende virkninger, da der ikke forventes en påvirkning af natur og naboer udenfor en radius på ca. 500 meter, og der hverken er kommunegrænser eller landegrænser indenfor denne afstand af anlægget.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	Ændring i forhold til 8 års drift, kgN/ha	Ændring i forhold til nudrift, kgN/ha	Total dep. ansøgt, kgN/ha
Natura 2000 Punkt nord og midt figur 9	Særlig	1700	5-10	Lb	S	+ 0,1	+ 0,1	0,1
Kategori 1 Hængesæk figur 10	Særlig	1750	5-10	Lb	S	0,0	0,0	0,1
Kategori 2 Figur 11	Særlig	9.100	5-10	Lb	Mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 3 Mose 1 figur 12	Særlig	85	5-10	Lb	S	+ 0,9	+ 0,9	4,7
Kategori 3 Mose 2 figur 12	Ikke	186	> 30	Lb	S	+ 0,8	+ 0,8	2,8
Eng 7 figur 12	Ikke	600	> 30	Lb	S	+ 0,3	+ 0,3	1,0
Eng 9 figur 12	Ikke	310	> 30	Lb	Bn	+ 0,6	+ 0,6	1,2

Tabel 7. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Mosen med nr. 5 på figur 12 beregnes en total deposition på 1,1 kg, hvilket er en forskel i forhold til nudrift og 8 års drift på + 0,5 kg N/ha.

7.22 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 12,2 km for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "BAT" menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår ammoniak.

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

7.23 BAT - Ammoniak

Ansøger oplyser:

Produktionen på ejendommen bidrager til den generelle baggrundsbelastning. Idet ejendommen vælger BAT-gulve, og overdækker en gyllebeholder, og udfaser en gammel ungdyrstald med spaltegulvsbokse, så er bedriften også med til at reducere den samlede miljøbelastning pr. produceret enhed i Danmark, hvor der som bekendt er en stor animalsk produktion, men med en lille forurening pr. produceret enhed set i sammenligning med andre lande. Langt størstedelen af den ammoniak, der fordampes fra anlægget, lander på landbrugsarealer omkring anlægget, og indgår i planteproduktionen til foder.

Varde Kommune og ansøger har beregnet projektets BAT-emissionsniveau ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 8.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3372	570	3942
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3386	421	3807
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	135
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8. Samlet beregning af projektets BAT-emissionsniveau.

Ansøger redegør for følgende:

Den eksisterende kostald er indrettet med sengestald og spalter, og skraberanlæg, så de kan holdes så rene og tørre som muligt, både af hensyn til ammoniakfordampningen og af hensyn til dyrenes sundhed. Dog er det undersøgt, at spalteskraberne ikke har nogen videre effekt på ammoniakfordampningen. De ældre stalde er alle med dybstrøelse, når den gamle ungdyrstald tages ud af brug. Den ny stald indrettes med fast gulv med ajlefløb og skrabning.

BAT-emissionsniveauet for projektet er i de nugældende værdier i Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen beregnet til 3.942 kg NH₃-N. Projektets reelle ammoniakemission

er på 3.807 kg NH₃-N. Projektet har en total ammoniakemission, der er 135 kg NH₃-N lavere end det beregnede BAT-emissionsniveau.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak med de virkemidler, der er taget i brug.

BAT-niveauet er opnået ved at etablere den ny kostald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb (bygning nr. 1 på figur 4) samt ved at etablere teltoverdækning på den ny gyllebeholder (bygning nr. 12 på figur 4).

7.24 Scenarie 2

Den ny gyllebeholder (bygning nr. 12 på figur 4) etableres eksternt på en anden ejendom i stedet for ved dette husdyrbrug og udgår derfor. Gylletankens ammoniakfordampning erstattes i stedet af ekstra 167 m² fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i den ny løsdriftsstald (bygning nr. 1 på figur 4). Det vil sige, at produktionsarealet i den ny løsdriftsstald bliver 1.167 m² fast drænet gulv med skraber og ajlefløb og 100 m² dybstrøelse. I husdyrgodkendelse.dk, kommunescenarie 216829 version 4 er lugt (tabel 9), ammoniakfordampningen (tabel 10), påvirkning af naturområder (tabel 11) og BAT (tabel 12) beregnet for scenarie 2.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Præstebrovej 27	0	FMK	105,7	105,7	465,5	Ja
Præstebrovej 30	0	FMK	105,7	105,7	428,2	Ja
Præstebrovej 16	1	NY	273,3	300,6	2286	Ja
Fåborg By, Fåborg	1	NY	412,8	454,1	2411,3	Ja

Tabel 9. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse jævnfør scenarie 2.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3534,6	272,3	3806,9
Nudrift	1940,5	340,3	2280,8
8 års-drift	1940,5	340,3	2280,8

Tabel 10. Samlet beregning af ammoniakfordampning fra husdyrbruget i scenarie 2.

Ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug er et kg lavere end udgangspunktet.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	Ændring i forhold til 8 års drift, kgN/ha	Ændring i forhold til nudrift, kgN/ha	Total dep. ansøgt, kgN/ha
Natura 2000 Punkt nord og midt figur 9	Særlig	1700	5-10	Lb	S	Uændret		
Kategori 1 Hængesæk figur 10	Særlig	1750	5-10	Lb	S	Uændret		
Kategori 2 Figur 11	Særlig	9.100	5-10	Lb	Mk	Uændret		
Kategori 3 Mose 1 figur 12	Særlig	85	5-10	Lb	S	+ 0,9	+ 0,9	4,8
Kategori 3 Mose 2 figur 12	Ikke	186	> 30	Lb	S	Uændret		
Eng 7 figur 12	Ikke	600	> 30	Lb	S	Uændret		
Eng 9 figur 12	Ikke	310	> 30	Lb	Bn	+ 0,7	+ 0,7	1,2

Tabel 11. Beregning af ammoniakdeposition i scenarie 2 på vigtige naturområder.

I forhold til udgangspunktet stiger total depositionen på kategori 3, mose 1 figur 12 fra 4,7 til 4,8 kgN/ha. I eng 9 figur 12 stiger ændringen i depositionen i forhold til 8 års drift og nudrift fra 0,6 til 0,7 kgN/ha. På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at scenarie 2 ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at scenarie 2 ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3521	272	3793
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3535	272	3807
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-14
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 12: Samlet beregning af BAT-emissionsniveau i scenarie 2.

Ansøger oplyser:

I scenarie 2, hvor den nye gyllebeholder placeres væk fra ejendommen, bliver BAT ikke opfyldt.

Der kommer til at mangle 14 kg N/år i BAT-beregningen. Grunden til det er, at drivgangen fra den eksisterende til den nye stald er med spaltegulv, og ikke med fast gulv med dræn og skrabning, hvilket ikke ville være praktisk i en drivgang. Drivgangen er sat ind som produktionsareal, da den kan være i brug flere gange om dagen, og derfor ikke nødvendigvis vil kunne blive gjort ren ofte nok i forhold til at være "rent areal".

Hvis drivgangen skulle leve op til BAT for stalde, skulle den enten etableres med drænet gulv med hyppig skrabning, eller etableres med forsuring. Ingen af disse muligheder er praktisk muligt. Et wiretræk til at holde et fast gulv rent er ikke praktisk at etablere med trækstationer i begge ender, netop der hvor kørerne skal forbi, og det vil slet ikke kunne installeres og vedligeholdes for 1.400 kr. /år svarende til 100 kr. /sparet kg N.

Tilsvarende vil et anlæg til at forsure den mængde gylle, der står i kummerne under drivgangen ikke kunne indkøbes, installeres og drives for 1.400 kr. /år. Det er anlæg, der kræver ekstra pumper, rørføring mv. for at etablere et rundskyl, og syretank, måleudstyr og indkøb af syre. Alene service på et forsøringsanlæg beløber sig til mere end 1400 kr. /år.

Selv hvis man forestillede sig at forsure en større del af gyllen fra ejendommen, så vil det ikke være praktisk muligt. De eksisterende stalde er ikke forberedt til forsuring, og der vil stadig være noget af afløb fra de gamle stalde og møddingspladsen, der ikke er forsuret. Forsuret og ikke-forsuret gylle må ikke blandes, da det giver problemer med at holde pH nede på det ønskede niveau, og det kan også give lugtgener. Og hvis man skulle installere en løsning, der tog højde for alle disse praktiske udfordringer, vil det koste langt mere end de 1400 kr./år.

En sidste mulighed kunne være at overdække den ene af de to eksisterende gyllebeholdere. Der må vi henvise til, at fast overdækning af gyllebeholdere på kvægbrug ikke er BAT, da effekten af overdækningen på ammoniakfordampning er lille i forhold til den samlede omkostning. På et kvægbrug vil der normalt være tilstrækkeligt tørstof i gyllen til at danne et effektivt naturligt flydelag, og der er derfor ikke en alternativ omkostning til snittet halm eller andet til at danne flydelag. Det kan også være et problem at få gyllen rørt op, og i øvrigt vil en fast overdækning af en gyllebeholder, der ikke er forberedt til fast overdækning altid blive forholdsvist dyrere, også set i forhold til investeringens levetid. En fast overdækning på en eksisterende gyllebeholder som den på Præstebrovej 29 vil min. koste 200.000 kr., og må forventes at kunne holde i 10 - 15 år, hvilket også skønnes at være beholderens omtrentlige restlevetid. Herved er vi oppe på en årlig udgift på mellem 13.000 og 20.000kr. /år, hvilket ikke står i rimeligt forhold til overskridelsen af BAT-kravet på 14 kg N/år.

Varde Kommune vurderer, at ansøgers BAT-fravalgsskrivelse for scenarie 2 er fagligt og fyldestgørende begrundet.

7.25 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrbrugloven. Varde Kommune vurderer også at BAT-fravalgsskrivelsen er fagligt og fyldestgørende begrundet.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinjer. Ejendommen får ca. hvert andet år besøg fra Arlagården.

Hver anden dag kommer der en oversigt fra mejeriet over den leverede mælks kvalitet. På denne måde holdes besætningens sundhed overvåget, og ansøger har ligeledes sundhedsrådgivning med sin dyrlæge hver 2. uge. Besætningen passes og overvåges omhyggeligt af Arnold van Veen, der står for den daglige drift sammen med to medhjælpere.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det tilstræbes dog at dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjes umiddelbart herefter, eller opbevares overdækket på møddingsplads. Det tilstræbes ligeledes at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget.

Der laves mark- og gødningsplan årligt, og ud fra denne laves en sprøjteplan, hvor mængde og type af pesticid, der anvendes/anbefales bliver noteret. Når behandlingerne er foretaget, noteres dette i en journal. Sprøjtning foretages af maskinstation.

Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedst tilgængelig teknik), såfremt udskiftningen kan ske uden supplerende miljøgodkendelse.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- *Ved pumpning af gylle tjekkes først om der er plads.*
- *Der er sundhedsrådgivning af besætningen hver 2. uge, hvilket er med til at forøge sundheden i besætningen og dermed er der færre døde dyr.*
- *Gyllepumpning overvåges.*
- *Pulverslukkere kontrolleres årligt.*
- *Serviceeftersyn på malkeanlæg og køleanlæg overholdes.*
- *Slid på gummiskrabere kontrolleres jævnligt.*
- *Gyllebeholdere og ensilagevandsbeholder er /bliver tilmeldt 10-års beholderkontrol*

9 Alternative muligheder

Ansøger oplyser:

Alternative muligheder har været undersøgt i forbindelse med at Lindegaard Dairy Aps valgte at etablere en produktion i Danmark, og kiggede på forskellige andre ejendomme i det sydlige Jylland. Ejendommen Præstebrovej 29 blev netop valgt, fordi det var købernes vurdering, med hjælp fra en erfaren miljøkonsulent, at der var passende afstand til naboer og natur, og at denne ejendom og de udviklingsmuligheder, der lå i den, også med den begrænsning, der ligger i beliggenheden af mosen mod nord, passede til den størrelse bedrift, som køberne ønskede.

Med ca. 200 malkende køer vil det fortsat være muligt for Arnold van Veen at passe ejendommen med en enkelt medarbejder, og med maskinstationen til at varetage størsteparten af markarbejdet. Der har også været overvejet flere forskellige udformninger af ny stald, men det er valgt at søge om en enkel bygning, med nogenlunde samme bredde og længde som den eksisterende, for at det ser harmonisk ud, og så indrette nyt malkecenter med videre inde i bygningen.

Hvis det viser sig, at der ikke er økonomi til at opføre ny stald og gyllebeholder som beskrevet i etape 2, så vil produktionen fortsætte i de eksisterende bygninger som beskrevet i etape 1.

10 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 429 meter (scenarie 2) fra husdyrbruget, i perioden fra den 23. januar til og med den 21. februar 2020.

I forbindelse med nabohearingen er der ingen bemærkninger kommet.

11 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.